

Psicologia Evolutiva II

Codi: 102549

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: Marta Padros Castells

Correu electrònic: Marta.Padros@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Maria Esther Arozarena Cañameres

Encarna Pérez Pérez

Marta Padros Castells

Maria Belen Albizu Soriano

Alicia Peralta Serrano

Nuria Martorell Soldevila

Sergi Arenas i Guarch

Maria Carme Cirera Amores

Prerequisits

És imprescindible un bon domini del català o/i castellà oral i escrit per tal de poder realitzar les activitats que es proposen així com un bon domini lector de la llengua anglesa i de les eines d'informàtica bàsiques. També és necessari un bon nivell de redacció escrita.

Tenir assimilats els conceptes bàsics tractats en la Psicologia Evolutiva I.

És altament recomanable que els estudiants cursin les assignatures que s'imparteixen en el mateix curs i semestre que aquesta assignatura.

Objectius

Contextualització

L'objectiu principal de l'assignatura és el de proporcionar uns coneixements teòrics i pràctics sobre els processos cíclics (d'estabilització i de canvis) en els àmbits de socialització, de desenvolupament emocional, afectiu-sexual, d'identitat i de valors morals.

Es donaran a conèixer les principals qüestions que es plantegen dins la Psicologia Evolutiva aportant-hi algunes de les teories amb les quals s'interpreta actualment el desenvolupament humà al llarg del seu cicle vital.

Objectius formatius de l'assignatura

Quan l'estudiant acabi l'assignatura serà capaç de:

- Relacionar els diferents factors socials, històrics i culturals que possibiliten el desenvolupament de la persona i descriure els processos.
- Reconèixer diferents pràctiques de socialització i relacionar-les amb els contextos on tenen lloc. Família, escola, amics, mitjans de comunicació i les noves tecnologies
- Identificar els condicionants culturals del desenvolupament, així com les arrels i metes culturals de les pràctiques educatives.
- Conèixer la diversitat funcional en el desenvolupament.
- Identificar els processos de construcció del gènere i la identitat a través de la infància i l'adolescència.
- Identificar els processos en la construcció de les etapes vitals.
- Identificar elements de les diverses dimensions de la parella i de les relacions de parella: afecte, comunicació, gestió del sistema i regles.
- Conèixer els processos biopsicosocials de l'envelliment.
- Utilitzar l'entrevista com a procediment de recerca d'informació vàlida per l'anàlisi del desenvolupament humà. Construir històries de vida i analitzar els processos evolutius corresponents.
- Seleccionar i utilitzar els recursos comunicatius orals i escrits convenients i el treball en grup.

Competències

- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Aplicar tècniques per a recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.
- Comunicar-se eficaçment, fent ús dels mitjans apropiats (orals, escrits o audiovisuals), tenint en compte la diversitat i tots aquells elements que puguin facilitar o dificultar la comunicació.
- Distingir i relacionar els principis psicosocials del funcionament dels grups i de les organitzacions.
- Fer revisions sistemàtiques a partir de la consulta de les diferents fonts documentals en psicologia per a recollir, ordenar i classificar dades i materials de recerca.
- Identificar i descriure els processos i les etapes del desenvolupament psicològic al llarg del cicle vital.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
- Reconèixer els principis i les variables que incideixen en els processos educatius al llarg del cicle vital.
- Reconèixer la dimensió social de l'ésser humà, considerant els factors històrics i socioculturals que intervenen en la configuració psicològica humana.
- Reconèixer la diversitat del comportament humà i la naturalesa de les seves diferències, tant en la normalitat com en l'anormalitat i la patologia.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
- Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les relacions entre el sistema familiar i altres sistemes relacionats.
2. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
3. Contrastar diferents fonts documentals.
4. Descriure els processos i les etapes del desenvolupament d'una família.
5. Dissenyar i dur a terme entrevistes a persones de diferents edats.
6. Elaborar documents de síntesi.
7. Identificar les funcions i les pautes educatives d'una família.
8. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
9. Reconèixer diferents pràctiques de socialització.
10. Reconèixer els conceptes teòrics fonamentals en els textos.
11. Reflexionar sobre les dificultats comunicatives que poden sorgir en els processos comunicatius amb diferents grups d'edat.
12. Relacionar els continguts de les entrevistes amb els continguts teòrics.
13. Relacionar els diferents factors socials, històrics i culturals que possibiliten el desenvolupament.
14. Relacionar les pràctiques de socialització amb els context on tenen lloc.
15. Seleccionar i utilitzar els recursos comunicatius convenients.
16. Treballar en equip.
17. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
18. Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.

Continguts

Bloc A. Contextos de socialització

- Noció de context de desenvolupament i àmbits de socialització.
- Socialització en l'àmbit familiar

Bloc B. Diversitat cultural, educació i desenvolupament

- Context cultural i pràctiques educatives. La canalització cultural del desenvolupament.
- El desenvolupament en una societat multicultural.
- Reptes al desenvolupament en entorns d'exclusió social i pobresa.

Bloc C. Diversitat funcional en el desenvolupament. Les discapacitats.

- Condicionants evolutius de la discapacitat física, psíquica i sensorial.

Bloc D. Adolescència, identitat social i personal

- La construcció de la identitat al llarg del cicle vital
- La construcció de la l'adolescència. Processos històrics i ontogenètics

Bloc E. Gènere i la construcció de la persona adulta.

- Les diferències de gènere en les relacions interpersonals i socials.
- La parella com a sistema i com a procés.

Bloc F. Envel·liment

- Envel·liment en el marc de la psicologia evolutiva del cicle vital.

Metodologia

Metodologia docent

Per cadascú dels sis blocs temàtics seguirem una estructura que inclou:

- Exposicions magistrals en format conferència.
- Activitats pràctiques: exposició de casos, anàlisi de textos, discussió lectures, ... entre altres.
- Fòrums de discussió tan presencials com virtuals.
- Treball de camp

La docència queda dividida en:

Activitats Dirigides: 44h

- Conferències dividides en blocs temàtics. CONF 2/1
- Activitats pràctiques, anàlisi de casos i discussió lectures SEM 1/2

Activitats Supervisades: 10h

- Tutories seguiment dels treballs en grup.
- Tutories seguiment dels treballs individuals.
- Participació en fòrums i altres activitats en el campus virtual
- Treball de camp

Activitats Autònomes: 89h

- Cerca de documentació en llibres, revistes i Internet
- Lectura informativa i comprensiva de textos.
- Redacció de treballs individuals
- Elaboració de treballs en grup
- Estudi: Realització esquemes, mapes conceptuals i resums
- Treball de camp

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Conferències temàtiques CONF 2/1 18h Activitats practiques, anàlisi de casos i discussió lectures SEM 1/2 26h	44	1,76	1, 2, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Tipus: Supervisades			
Tutories seguiment entrevistes 10 h.	10	0,4	2, 5, 8, 11, 12, 13, 16
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació 5h Lectura de textos 15h Treballs individuals 15h Treballs en grup 20h Estudi 20h Treball de camp 5h	93	3,72	2, 8, 11, 12, 16, 17, 18

Avaluació

EVIDÈNCIES D'APRENTATGE

Evidència 1

- **1a:** Examen conceptual (20%). Prova individual escrita sobre contingut teòric referent a les conferències i les lectures. Primera prova dels conceptes dels blocs A, B i C durant la primera setmana d'avaluació.
- **1b:** Examen conceptual (20%). Prova individual escrita sobre contingut teòric referent a les conferències i les lectures. Segona prova dels conceptes dels blocs D, E i F durant la segona setmana d'avaluació.

Evidència 2

Anàlisi de cas en grup (25%). Anàlisi d'un cas treballat a les sessions de seminari. En grups, i seguint la metodologia portafoli, cada grup analitzarà un cas, cada vegada més complex tot recollint els continguts presentats a les sessions de conferència i a les lectures obligatòries de l'assignatura. El portafoli recollirà les activitats realitzades sobre l'anàlisi del cas i preguntes al llarg de totes les sessions. El lliurament final d'aquest cas consistirà en un informe que es lliurarà la setmana 16. Per tal de poder optar a l'avaluació d'aquesta evidència, s'ha d'haver assistit al 80% de les sessions de seminari, ja que el cas es treballarà a la classe i és a les sessions de seminari on s'anirà completant el portafoli.

Evidència 3

- **3a:** Realització, buidatge i anàlisi d'una entrevista (15%). Realització d'una entrevista individual sobre el tema que es presentarà a principi de curs. Cada integrant d'un equip de treball s'encarrega d'entrevistar a una persona entre la franja d'edat: 8-10 anys; 14-16 anys; 25-29 anys; 40-55 anys; 70-... anys. S'haurà de presentar durant la primera setmana d'avaluació la transcripció dels aspectes més rellevants de l'entrevista juntament amb una anàlisi en connexió amb el marc conceptual de l'assignatura.
- **3b:** Presentació oral en grup de l'anàlisi de síntesi de les entrevistes (20%). Cada equip de treball realitza, a partir del conjunt d'entrevistes elaborades pels seus integrants, una anàlisi comparativa i conceptual de l'evolució del tema proposat al llarg de les diferents etapes del cicle vital. Es farà una presentació pública de 15 minuts recolzada en ppt o similar i en la que intervindrà cada membre del grup.

AVALUACIÓ

(Pautes d'avaluació: http://www.uab.cat/doc/DOC_avaluaciotitulacions1819)

Per SUPERAR l'assignatura cal haver obtingut un total d'almenys 5 punts en l'avaluació continuada, amb un mínim de 3,5 punts o més (en una escala 0-10) en cadascuna de les evidències. En cas de no assolir aquests requisits la nota màxima que es pot obtenir és de 4,9 punts.

Es considerarà NO AVALUABLE l'estudiant que hagi lliurat evidències amb un pes inferior al 40%.

*A cada sessió de conferències s'haurà d'entregar una pregunta/activitat, realitzada a classe. L'entrega del 80% de les activitats de conferències, permet optar a 0,5 punts, i optar a la matrícula d'honor.

RECUPERACIÓ

Pot optar l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi realitzat evidències amb un pes igual o major a 2/3 de la qualificació total i hagi obtingut una nota inferior a 5 punts i major o igual a 3,5 punts. La recuperació consistirà en recuperar les evidències amb una nota inferior a 3,5.

La nota obtinguda en la recuperació per cada evidència substitueix l'obtinguda prèviament i la nota final màxima que pot aconseguir l'alumnat que s'hi presenta és de 5 punts sobre 10.

No es guarden notes de cap evidència de cursos anteriors.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evidència 1: 1a - Examen conceptual blocs A, B i C / 1b - Examen conceptual blocs D, E i F	40%	3	0,12	4, 8, 9, 10, 14
Evidència 2: Anàlisi de cas en grup	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 7, 9, 13, 14, 16, 17
Evidència 3: 3a - Realització i buidatge d'una entrevista / 3b - Presentació de l'anàlisi	35%	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18

Bibliografia

Les lectures consistiran en articles que estaran disponibles en el Moodle de l'assignatura i capítols que seran referenciats en la mateixa plataforma en relació a cada bloc. A continuació es detalla una llista de manuals de referència relacionats amb l'assignatura:

Belsky, J (2001) *Psicología del Envejecimiento*. Ed. Paraninfo. Thomson learning

Bennet, M. (Ed.) (1993). *El nen com a psicòleg*. Barcelona: Ediuoc.

Bruner, J. S. (1991). *Actos de significado. Más allá de la revolución cognitiva*. Madrid: Alianza. [cap I]

Cole, M. (1999). *Psicología Cultural*. Madrid. Morata. [cap V]

Harris, P. (1992). *Las emociones en el niño*. Madrid: Psicología minor.

Palacios J.; Marchesi A.; Coll, C (2001) *Desarrollo Psicológico y Educación.I. Psicología Evolutiva*. Madrid: Alianza.

Perinat, A.(2003). *Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico*. Barcelona EDIUOC.

Perinat, A. (Comp.) (2003): *Adolescentes del siglo XXI. Aproximación psicológica y social*. Barcelona: EDIUOC.

Roche, R.(Comp) (2010) *"La prosocialidad: nuevos desafíos"* Buenos Aires. Ciudad Nueva.

Roche Olivar, R. (2006) *"Psicología de la pareja y de la familia. Análisis y optimización"* Universitat Autònoma Barcelona. Servei de Publicacions. Bellaterra. ISBN 84-490-2433-1

Rodrigo, M.J. & Palacios, J. (1998) (coords.). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.

Rogoff, B. (1993). *Aprendices del pensamiento*. Barcelona: Paidós

Rogoff, B. (2003): *The Cultural Nature of Human Development*. Oxford NY. Oxford University Press.

Turiel, E.; Enesco, I.; Linaza, J. (1989). *El mundo social en la mente humana*. Madrid: Alianza Psicología.